သတင်းထုတ်ပြန်ချက်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၈ရက် ၂၀၁၆

ဝိတ်တ ဝဆိတ်တပြောင်းလဲတိုးတက်နေသော မြန်မာ့ ငါးလုပ်ငန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက် အမျိုးသား စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး အပေါ်အကျိုးသက်ရောက်မှုများ

ရန်ကုန်၊ မြန်မာ။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (CESD)၊ အမေရိကန် မစ်ရှီဂန် စတိတ် တက္ကသိုလ် (MSU)၊ နိုင်ငံတကာ စားနပ်ရိက္ခာဆိုင်ရာ မူဝါဒ သုတေသနအဖွဲ့အစည်း (IFPRI) တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော မြန်မာ့ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်လေ့လာ ဆန်းစစ်မှု အစီရင်ခံစာ စာတမ်းတွင် မြန်မာ့ငါးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ လျှင်မြန်စွာ တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာမှုသည် ကျေးလက်နေ ပြည်သူများဝင်ငွေမြင့်တက်လာမှု၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းပိုမို ရရှိလာနိုင်မှုနှင့် အာဟာရ၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ဆက်စပ်သော ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုများကို များစွာအထောက်အကူပြုနေသည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် "အပြောင်းအလဲများကြားမှ မြန်မာ့ငါးလုပ်ငန်း-တန်ဖိုးကွင်းဆက်ဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှု၊ ငါးမွေးမြူရေးနှင့် စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှု ဆိုင်ရာများ" သုတေသနစာတမ်းကို အနှစ်ချုပ်ဆွေးနွေးတင်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာအစိုးရကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၊ ကုန်သည် အဖွဲ့အစည်းများတက်ရောက်ပြီး လေ့လာတွေ့ရှိချက်များနှင့် အနာဂတ်မြန်မာ့ငါးလုပ်ငန်းအတွက် မေးမြန်းဆွေးနွေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

USAIDနှင့် LIFT ၏ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသော သုတေသနသည် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအပေါ် ကိန်းအောင်းနေသော ထင်မြင်ယူဆချက်အမျိုးမျိုးကို စိန်ခေါ်မှု ပြုခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် စပါးစိုက်ပျိုးမြေများကို ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းခြင်းအပေါ် အထင်အမြင်၊ ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းသည် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုမရှိခြင်း၊ နှေးကွေးခြင်း၊ ပို့ကုန်ဈေးကွက် အပေါ် အလေးထားလွန်းခြင်း စသော ထင်မြင်ယူဆချက်များကို စိန်ခေါ်မှု ပြုခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကလေးသူငယ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ဗီတာမင်နှင့် သတ္တုဓါတ်ကဲ့သို့သော အာဟာရဓါတ်များ ငါးများတွင် ပါဝင်မှုများပြားသည့်အတွက် အစားအစာနှင့် အာဟာရလုံခြုံမှုအတွက် ငါးသည် အရေးကြီးသော လိုအပ်မှုဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစားအစာအတွက် ငွေကြေးသုံးစွဲမှုမှာ ငါးသည် အရေးပါသော ကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ ဆန်စပါးအတွက် အစားအသောက် အသုံးစရိတ်၏ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်း သုံးစွဲချိန်တွင် ငါးအတွက် ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် ကျေးလက်နေပြည်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးလျက်ရှိသည်။ ဈေးကွက်သို့ ငါးများသယ်ယူပို့ဆောင်ရာတွင် စပါးစိုက်ပျိုးရေး တစ်ဧကတိုင်းထက် လုပ်အား နှစ်ဆနီးပါးလောက် ပိုမိုလိုအပ်ပါသည်။ တချို့သော ငါးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများမှာလည်း တခြားသောစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများထက် အမြတ်ပိုမိုရရှိသည်။

စီးပွားဖြစ် လုပ်ကိုင်သော ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသည် သရက်ခြံများ၊ လယ်ယာစပါးစိုက်ကွက်များမြေများထက် ၅-၁၀ဆ လောက် ဝင်ငွေပိုမိုရရှိလျက်ရှိပါသည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၀နှစ်ကျော်လောက်မှ စတင်၍ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် လျင်မြန်စွာကြီးထွားလာပြီး ခန့်မှန်းခြေ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွက်ကွက် ၂၅၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးလာနေသည်ကို အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း သိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငါးကန်ဧရိယာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းနေရာယူထားသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသသည် ငါးကန်မြေနေရာ နှစ်ဆတိုးလာသည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။ ရေကန်တူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်း၊ အစာကျွေးခြင်းစက်များ (ငါးစာစက်ကွင်းများ)၊ ရေခဲထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကျေးလက် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းနှင့် မြို့ပြသို့ လက်ကားတင်ပို့ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းများ စသည့်အမျိုးမျိုးသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းက အထောက်အကူပြုမှုများရှိသည်။

မြန်မာ့စီးပွားရေးနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (CESD) သည် အမေရိကန် မစ်ရှီဂန်စတိတ် တက္ကသိုလ် (MSU)၊ နိုင်ငံတကာစားနပ်ရိက္ခာဆိုင်ရာ မူဝါဒ သုတေသနအဖွဲ့အစည်း (IFPRI) တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော ဤသုတေသနစာတမ်းသည် မြန်မာ့ငါးလုပ်ငန်း လျင်မြန်စွာတိုးတက်လာမှုနှင့် ငါးလုပ်ငန်းမှ ကျေးလက်နေပြည်သူများ ဝင်ငွေတိုးတက်လာမှုများကို လေ့လာသုံးသပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် တိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေမှုများ၊ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အကြံပြုထောက်ခံချက်များလည်း ရေးသားထားပါသည်။ ငါးဖမ်းလုပ်သားများအတွက် တရားဝင် အကြွေးယူခွင့်များ၊ မြေယာအသုံးပြုမှုတွင် တားမြစ်ချက်လျှော့ချမှုများ၊ ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးမြှင့်လာမှု၊ ငါးအစာကျွေးခြင်းကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တိုးမြှင့်လာမှုတို့ကို အကြံပြုထောက်ခံချက်များပြုလုပ်ထားပါသည်။

မြေယာအသုံးပြုမှုကန့်သတ်ထားချက်သည် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အဓိကအခက်အခဲတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု CESD အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာ ဒေါက်တာဇော်ဦးမှ ပြောကြားထားပါသည်။ လယ်ယာအသုံးပြုမှုအပေါ် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ဖြေလျှော့ခြင်းဖြင့် အသေးစားလယ်သမားများအတွက် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တရားဝင်သောနည်းလမ်းဖြင့် လုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အပြင် လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိသော တရားဝင် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးခြင်းဖြင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအခန်းကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးမှာ အကြီးမားဆုံးအခက်အခဲတစ်ခုကို ဖယ်ရှားနိုင်မှာဖြစ်သည်ဟုလည်း ပြောကြားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွန်းအားဖြစ်စေရန်အတွက် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် ကြီးမားသော အလားအလာတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ဤစာတမ်းရေးသားသူတစ်ဦးဖြစ်သူ အမေရိကန် မစ်ရှီဂန်စတိတ် တက္ကသိုလ် (MSU) မှ လက်ထောက်ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ ဘန်ဘယ်တန် က ပြောကြားထားပါသည်။ ငါးလုပ်ငန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက်မှာ အသေးစားလယ်သမားများနှင့် အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် ကစားကွင်းတခုအပေါ် ယှဉ်ပြိုင်ပေးနိုင်သည့် မူဝါဒဖန်တီးခြင်းဖြင့် ပြိုင်ဆိုင်မှုပိုများလာပြီး အားလုံးပါဝင်တဲ့ ငါးမွေးမြူရေးအခန်းကဏ္ဍပေါ် ပေါက်လာနိုင်သည့် အပြင် နိုင်ငံတော်မှရှိ

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE | MICHIGAN STATE UNIVERSITY | CESD | INTERNATIONAL FOOD POLICY RESEARCH INSTITUTE IFPRI | Livelihoods and Food Security Trust Fund

ကျေးလက်ကနေပြည်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိလာကာ ဝင်ငွေတိုးတက်လာနိုင်သည်ဟု ဒေါက်တာ ဇယ်တန် ကဆိုပါသည်။

မြန်မာ့ငါးလုပ်ငန်းသည် ပြည်တွင်းစားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှုနှင့် နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်မှုအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုနေသည့်အပြင် ဤလုပ်ငန်းသည် နောင်အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အလားအလာများစွာရှိသည်။ အသေးစားနှင့်အလတ်စား ငါးထုတ်လုပ်သူများအတွက် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု လုံခြုံရေးကို သေချာအောင်လုပ်ပေးခြင်း၊ အသေးစားလယ်သမားများနှင့် ဤအလုပ်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် လုပ်ငန်းများကို ဘဏ္ဍာရေးလက်လှမ်းမီအောင် လုပ်ခြင်း၊ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအခန်းကဏ္ဍမှာ ကြီးမားသောပြိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်စေအောင် အားပေးခြင်းဖြင့် အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်ပါသည်ဟု စာတမ်းရေးသားသူတစ်ဦးလည်းဖြစ်သူ CESD မှ သုတေသနကြီးကြပ်သူကိုအောင်ဟိန်းမှ ပြောကြားထားပါသည်။

ဤစာတမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကုန်းတွင်းပိုင်း ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို ပြီးပြည့်စုံစွာသော လေ့လာဆန်းစစ်မှု အကျိုးရလဒ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့၏ အဓိကကျသော ငါးလက်ကားဈေးကြီးဖြစ်သည့် စံပြငါးဈေးတွင် လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ စုစုပေါင်း ငါးကန်ဧရိယာ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိသော မြို့နယ် ၇ မြို့နယ်တွင် စစ်တမ်းကောက်ယူ သုတေသနပြုလုပ်မှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ၊ ငါးသားဖောက်လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေသူများ၊ ငါးကုန်သည်များ၊ ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေသူများ၊ ရေခဲရောင်းချသူများ စသည့် စုစုပေါင်း ၂၅၁ ဦးကို စစ်တမ်းမေးမြန်းခြင်းပြုလုပ်ခဲ့သည့်အပြင် ယခင်ကပြုလုပ်ခဲ့သော သုတေသနစာတမ်းများကို ပြန်လည်လေ့လာခြင်းများလည်း ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လျှင်မြန်စွာချဲ့ထွင်မှု နှင့် ပတ်သက်သည့် လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်ကျော်မှ ပြုလုပ်တာအချက်အလက် အသုံးသပ်ချက်များလည်း သက်သေအထောက်အထား ပြခဲ့သည်။

ဤစာတမ်းအတွက် ရန်ပုံငွေကို ထိရောက်သည့် အပြောင်းအလဲများကို လုပ်ဆောင်နေသူများဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မြှင့်တင်လျက်ရှိသည့် အမေရိကန်နိုင်ငံ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီ (USAID)နှင့် သြစတြေးလျ၊ ဒိန်းမတ်၊ ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ပြင်သစ်၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန်၊ နယူးဇီလန်၊ ဆွီဒင်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ အင်္ဂလန်၊ အမေရိကန် နှင့် မစ်ဆူဘီရှိ ကော်ပိုရေးရှင်းတို့မှ ထောက်ပံ့သော Livelihoods and Food Security Trust Fund (LIFT) က ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။

အသေးစိတ်မေးမြန်းစုံစမ်းရန်။
ကိုအောင်ဟိန်း

သုတေသနကြီးကြပ်သူ မြန်မာ့စီးပွားရေး နှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့

aunghein1@gmail.com

၀၉ ၉၇၄၇၇ ၇၁၅၀ သို့မဟုတ် ၀၉ ၇၉၂၈၄ ၉၄၂၆

ဒေါက်တာ ဘန် ဖယ် တန်

လက်ထောက် ပါမောက္ခ၊ နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ အမေရိကန် မစ်ရှီဂန် စတိတ် တက္ကသိုလ် (MSU)

beltonbe@msu.edu

၀၉ ၉၇၄၅၉ ၂၇၁၉

"မြန်မာ့စီးပွားရေး နှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အဖွဲ့"

မြန်မာ့စီးပွားရေး နှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သက်သေအထောက်အထား အခြေပြု မူဝါဒများ ချမှတ်နိုင်ရေး အတွက် အဓိကကျသော မူဝါဒဆိုင်ရာ အကြံပေး သုတေသနအဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာ့စီးပွားရေး နှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကောင်းမွန်သော အစိုးရအုပ်ချုပ်မှု၊ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျှော့ချမှု နှင့် စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ နှင့် သက်ဆိုင်သည့် မူဝါဒဆိုင်ရာ သုတေသနလေ့လာမှုများကို ပြုလုပ်လျှက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာ့ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ် အတွက် အဓိကကျသော အဖွဲ့အစည်းများအတွက် သင်တန်းပေးခြင်းစသည့် ဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

မြန်မာ့စီးပွားရေး နှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အဖွဲ့သည် အမေရိကန် မစ်ရှီဂန် စတိတ် တက္ကသိုလ်၏ USAID မှ စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှုမူဝါဒနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်နိုင်ရန် LIFT နှင့်လက်တွဲ ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ ဤအစီအစဉ် သည် စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ ပိုမိုတိုးတက် လာစေရေး နှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ်များ အဆင့်အတန်းမီ အာဟာရဓါတ်ရရှိမှုပိုမိုတိုးမြင့်လာစေရေး စသည့် ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီအောင် ထောက်ပံ့ပေးလျှက်ရှိပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်များကို မြန်မာ့စီးပွားရေး နှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အဖွဲ့၏ ဝက်ဘ်ဆိုက်ဒ် http://myanmar.org တွင် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

01. CESD and MSU surveyors collect primary data at one of the pioneer fish hatcheries in Khayan, Yangon Region.
Photo credit: CESD

02. A fish farm in Myanmar's delta region: research by CESD, MSU and IFPRI reveals a quiet revolution in Myanmar's fish-farming industry.
Photo credit: Kyan Htoo, CESD

03. A fish farm in Myanmar's delta region: research by CESD, MSU and IFPRI reveals a quiet revolution in Myanmar's fish-farming industry.
Photo credit: Kyan Htoo, CESD

04. The San Pya Central Fish Wholesale Market, Yangon: research by CESD, MSU and IFPRI reveals a quiet revolution in Myanmar's fish-farming industry.
Photo credit: Kyan Htoo, CESD

05. The San Pya Central Fish Wholesale Market, Yangon: research by CESD, MSU and IFPRI reveals a quiet revolution in Myanmar's fish-farming industry.
Photo credit: Kyan Htoo, CESD